

شهریور ۱۳۲۰

اسرار حمله متفقین به ایران

نویسنده: احمدقلی مجد

مترجم: علی اکبر رنجبر کرمانی

۱۳۹۶

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر

شهریور ۱۳۲۰: اسرار حمله متفقین به ایران

نویسنده: محمدقلی مجد

مترجم: علی اکبر رنجبر کرمانی

تهران، خیابان ولی عصر (عج)، خیابان شهید فیاضی (فرشته)، نبش چناران، شماره ۱۵

صندوق پستی: ۱۹۳۹۵/۱۹۷۵ تلفن: ۲۲۰۰۳۴۶۹ رنگر: ۲۲۶۰۲۰۹۶

پست الکترونیکی: info@iichs.org نشانی وب: www.iichs.ir

حروفچینی و صفحه آرایی: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران

چاپ اول: ۱۳۹۶

تعداد: ۱۰۰۰

قیمت: ۴۹۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۹-۰۲-۲

نشانی مرکز توزیع: نمایشگاه و فروشگاه دائمی سرای تاریخ

تهران، خیابان ولی عصر (عج)، خیابان شهید فیاضی (فرشته)، شماره ۱۱

نمبر: ۲۱-۲۲۶۰۲۰۹۶ نشانی وب فروشگاه: www.iichstore.ir

سفارشات: ۰۲۱-۲۲۶۰۵۰۷۳ و ۰۹۱۲۹۳۷۵۴۴۰

نشانی ما در شبکه های اجتماعی @IICHSPub

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران است

سرشناسه	: مجد، محمدقلی، ۱۳۲۵ -
	Majd, Mohammad Gholi, 1946
عنوان و نام پدیدآور	: شهریور ۱۳۲۰: اسرار حمله متفقین به ایران/ نویسنده محمدقلی مجد؛ مترجم علی اکبر کرمانی.
مشخصات نشر	: تهران: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۶۹۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۹-۰۲-۲
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: August 1941 : the Anglo-Russian occupation of Iran and change of Shahs, 2012
عنوان دیگر	: اسرار حمله متفقین به ایران.
موضوع	: جنگ جهانی دوم، ۱۹۳۹-۱۹۴۵م.
موضوع	: World War, 1939-1945
موضوع	: جنگ جهانی دوم، ۱۹۳۹-۱۹۴۵م. -- ایران
موضوع	: World War, 1939-1945 -- Iran
موضوع	: ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۰۴ - ۱۳۵۷
موضوع	: Iran -- History -- Pahlavi, 1925 - 1978
موضوع	: ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۲۰ - ۱۳۵۷
موضوع	: Iran -- History -- Pahlavi, 1941 - 1978
موضوع	: ایران -- تاریخ -- قرن ۲۰
موضوع	: Iran -- History -- 20th century
موضوع	: انگلستان -- روابط خارجی -- ایران
موضوع	: Great Britain -- Foreign relations -- Iran
موضوع	: ایران -- روابط خارجی -- انگلستان
موضوع	: Iran -- Foreign relations -- Great Britain
موضوع	: ایران -- روابط خارجی -- روسیه شوروی
موضوع	: Iran -- Foreign relations -- Soviet Union
موضوع	: روسیه شوروی -- روابط خارجی -- ایران
موضوع	: Soviet Union -- Foreign relations -- Iran
موضوع	: ایران
موضوع	: Iran
موضوع	: روسیه شوروی
موضوع	: Soviet Union
موضوع	: انگلستان
موضوع	: Great Britain
شناسه افزوده	: رنجبر کرمانی، علی اکبر، ۱۳۳۸ -، مترجم
شناسه افزوده	: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ش ۹۲/م ۱۵۰۲ DSR
رده بندی دیویی	: ۹۵۵/۰۸۲۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۶۶۹۹۷۵

فهرست مطالب

۱۳.....	فصل اول.....
۱۳.....	مقدمه و نگاه اجمالی.....
۱۸.....	شرایط ایران در آستانه جنگ و بررسی قیامات متفقین.....
۲۰.....	روابط ایران با قدرتهای بزرگ.....
۲۴.....	اشغال عراق به دست بریتانیا و تهاجم آلمان به روسیه.....
۲۶.....	اتمام حجت روسیه و انگلستان.....
۲۸.....	جنگ هشتاد ساعته.....
۳۱.....	تغییر شاه.....
۳۴.....	برنامه جدید ایران.....
۳۷.....	فصل دوم.....
۳۷.....	نمایی از «ایران مدرن» در آستانه جنگ جهانی دوم.....
۴۵.....	کشف حجاب زنان.....
۴۹.....	نوسازی شهری و کار اجباری.....
۶۰.....	شیوه‌های بودجه‌نویسی در دوره رضاشاه.....
۶۶.....	نارضایتی از نشریات خارجی.....

گزارش موس درباره اوضاع اقتصادی ایران.....	۷۰
گزارش ماینور درباره اوضاع ایران.....	۷۷
فصل سوم.....	۸۵
مروری بر عملیات مشترک شوروی و بریتانیا بر ضد ایران.....	۸۵
روابط ایران با روسیه، بریتانیای کبیر، و آلمان	۶۸
درخواست اخراج اتباع آلمان	۹۱
تهاجم روسیه.....	۹۸
تهاجم بریتانیا.....	۱۰۱
مقاومت ایران.....	۱۰۳
رفتار با آلمانی ها	۱۰۵
استمداد ایران از واشنگتن و اولین تغییر و تحولات در تهران.....	۱۰۷
درخواست‌های جدید متفقین.....	۱۱۲
سقوط رضاشاه.....	۱۱۶
شاه جدید.....	۱۲۲
«نیو دیل» ایران.....	۱۲۵
فصل چهارم.....	۱۳۱
روابط ایران با قدرت‌های بزرگ در آستانه جنگ جهانی دوم.....	۱۳۱
روابط ایران و شوروی.....	۱۳۳
کابینه جدید و مجلس جدید.....	۱۳۹
انتصاب وزیرمختار جدید بریتانیا و بهبود روابط ایران با بریتانیا.....	۱۴۵
وزیرمختار جدید آلمان.....	۱۵۲
جلوگیری شوروی از دادن امتیاز به شرکت‌های نفتی آمریکایی.....	۱۵۶
ورود وابسته نظامی شوروی و ادامه فشار.....	۱۵۹
درخواست شوروی برای استفاده از فرودگاه‌های ایران.....	۱۶۵
تمایل ایران به خرید هواپیمای جنگی از آمریکا.....	۱۷۱
سرمقاله‌های روزنامه‌ها.....	۱۸۹

۱۹۷.....	فصل پنجم.....
۱۹۷.....	تأثیر پیروزی آلمان در جبهه غرب.....
۲۰۲.....	کابینه جدید و سخنان شاه خطاب به نمایندگان.....
۲۱۰.....	ادعاهای کتاب سفید آلمان.....
۲۱۸.....	فشار ایران بر بریتانیا.....
۲۲۷.....	مانور و رژه ارتش ایران.....
۲۳۴.....	نگرانیهای تازه در رابطه با آلمان و روسیه.....
۲۳۹.....	حمله ایتالیایی به بحرین و تهدید آبادان.....
۲۴۱.....	برکنش وزیر امور خارجه.....
۲۴۵.....	ورود دریغوب به هرن.....
۲۴۹.....	فصل ششم.....
۲۴۹.....	اشغال عراق به وسیله بریتانیا و حمله آلمان به شوروی.....
۲۴۹.....	آغاز فشار انگلستان و شوروی بر ایران.....
۲۵۴.....	مقدمات اشغال عراق به دست بریتانیا.....
۲۵۸.....	عملیات نظامی بریتانیا در عراق.....
۲۶۲.....	واکنش تهران به جنگ در عراق.....
۲۶۵.....	تغییر رژیم در بغداد.....
۲۶۹.....	آلمانی‌ها در ایران.....
۲۷۴.....	سفیر جدید شوروی.....
۲۷۶.....	حمله آلمان به روسیه.....
۲۷۹.....	یادداشت ۲۶ ژوئیه ۱۹۴۱ بریتانیا و روسیه.....
۲۸۴.....	تهدید به اقدام نظامی.....
۲۹۳.....	فصل هفتم.....
۲۹۳.....	اتمام حجت روس و انگلیس.....
۲۹۹.....	یادداشت موری درباره یادداشت‌های انگلیس و روسیه.....

۳۰۲.....	پاسخ ایران به اتمام حجت روس و انگلیس.....
۳۱۰.....	تکذیب آمریکا.....
۳۱۲.....	نمونه‌ای از گزارش‌های خبری درباره بحران قریب‌الوقوع.....
۳۱۷.....	فصل هشتم.....
۳۱۷.....	سیاست بریتانیا در حمله به ایران.....
۳۱۹.....	یادداشت ۲۵ اوت ۱۹۴۱ و بیانیه لندن.....
۳۲۸.....	یادداشت موری درباره حمله به ایران.....
۳۳۴.....	تبادل نظرهای دیپلماتیک بریتانیا و آمریکا درباره ایران و تعهدات و تضمین‌های بریتانیا.....
۳۴۳.....	فصل نهم.....
۳۴۳.....	سیاست شوروی در حمله به ایران.....
۳۴۶.....	یادداشت ۲۵ اوت ۱۹۴۱.....
۳۵۰.....	یادداشت محمد ساعد مراغایی به دولت شوروی.....
۳۵۴.....	مبادلات دیپلماتیک بین آمریکا و شوروی درباره ایران.....
۳۵۷.....	پیشروی ارتش سرخ در خاک ایران.....
۳۶۳.....	فصل دهم.....
۳۶۳.....	درخواست ایران از آمریکا.....
۳۶۷.....	درخواست رضاشاه از رئیس‌جمهور روزولت.....
۳۷۱.....	درخواست مجدد وزیرمختار ایران.....
۳۷۹.....	واکنش ترکیه، مصر، و کشورهای محور به اشغال ایران.....
۳۸۷.....	فصل یازدهم.....
۳۸۷.....	حمله به ایران: جنگ هشتاد ساعته.....
۳۹۳.....	حمله بریتانیا به خوزستان.....
۴۰۵.....	حمله بریتانیا به غرب ایران.....
۴۱۷.....	گزارش خبری درباره حمله شوروی.....
۴۲۲.....	گزارش درباره نیروهای شوروی در ایران.....

۴۲۷.....	گزارش موس از اشغال شمال ایران.....
۴۳۷.....	فصل دوازدهم.....
۴۳۷.....	تحولات در تهران و تزلزل حکومت رضاشاه.....
۴۴۰.....	کابینه جدید و ترک مقاومت.....
۴۴۳.....	اعلام حکومت نظامی در تهران.....
۴۴۹.....	شروط اولیه متفقین.....
۴۵۲.....	هراس در میان اتباع آلمان.....
۴۵۴.....	شروط جدید متفقین.....
۴۵۹.....	پذیرش شروط جدید متفقین.....
۴۶۳.....	فصل سیزدهم.....
۴۶۳.....	تغییر شاه و اشغال نظامی تهران.....
۴۶۵.....	نفرت مردم ایران از رضاشاه.....
۴۷۱.....	برنامه‌های رادیویی انگلیس.....
۴۷۵.....	استعفای رضاشاه.....
۴۷۸.....	گزارش‌های مطبوعاتی درباره استعفای شاه و اشغال تهران به دست متفقین.....
۴۹۱.....	سلطنت شاه جدید.....
۵۰۵.....	گزارش‌های مربوط به ثروت رضاشاه در بانک‌های خارجی.....
۵۱۱.....	پیرس - آروی سفید.....
۵۱۲.....	شاه می‌گریزد.....
۵۱۶.....	یادداشت دولت بریتانیا درباره تغییر شاه و اشغال تهران.....
۵۱۹.....	بیانیه‌های بریتانیا درباره ایران.....
۵۲۴.....	«تحقیقات» وزارت خزانه‌داری آمریکا درباره ثروت رضاشاه.....
۵۲۹.....	فصل چهاردهم.....
۵۲۹.....	تحولات سیاسی در تهران.....
۵۳۶.....	مشکل آفرینی کردها.....

سیاست نگران‌کننده شوروی در آذربایجان	۵۳۷
کابینه جدید فروغی	۵۴۶
گزارش‌هایی درباره شاه جدید	۵۵۶
شایعاتی درباره بازگشت سلسله قاجار	۵۶۵
فصل پانزدهم	۵۷۵
برنامه جدید ایران	۵۷۵
دارایی‌ها و املاک رضاشاه	۵۸۱
اصلاحات مالی	۵۸۸
احیای شعائر دینی	۵۹۵
امور نظامی	۶۰۳
تشکیل احزاب سیاسی	۶۰۷
آزادی مطبوعات	۶۱۰
آزادی زندانیان سیاسی و پیگردولت‌پس مقامات زندان	۶۱۷
مرگ و خاکسپاری رضاشاه	۶۲۵
ضمائم	۶۳۳
ضمیمه یک: نطق رادیویی محمدعلی فروغی در ۱۵ شهریور ۱۳۲۰؛ خطابه محمدعلی فروغی در دانشکده حقوق	۶۳۵
ضمیمه دو: نطق دشتی پس از فرار رضاشاه	۶۴۱
تصاویر	۶۴۷
نام‌های اشخاص	۶۸۱